

Kající modlitební vigilie: Poutníci naděje

Podklady pro kající modlitební vigilií Jubilejního roku 2025 pro plzeňskou diecézi (Květná neděle 13. 4. od 15:00 v katedrále)¹, pro vikariáty, farnosti, komunity či společenství, navazující na pojmenování nejrůznějších neduhů a bolestí v Závěrečném dokumentu I. etapy diecézní synody Mistře, kde bydlíš?² (dále zkratka MkB) a závěrečný dokument synody o synodalitě (dále zkratka SoS)³ a inspirované kající modlitební vigilií papeže Františka před zahájením 2. generálního shromáždění biskupské synody o synodalitě 1. 9. 2024 v Římě.⁴ Každá farnost si může slavení této vigilie termínově, formou i obsahem přizpůsobit vlastním potřebám a možnostem. Velmi doporučujeme, aby se přizpůsobením této bohoslužby zabývala např. pastorační rada farnosti (či jiný místní pastorační tým) a doporučila pro danou lokalitu vybrat ty z deseti nabídnutých oblastí, které tam jsou nejaktuálnější, případně přidat další oblasti bolesti, které tam jsou živé. Jednotlivá čtení, zamyšlení i otázky je vhodné zadat různým členům společenství ještě před slavením modlitební vigilie.

I. Zahájení a úvodní modlitba

*Je vhodné začít písní jako např. **Veni Creator**⁵ nebo jinou vhodnou modlitební písní.*

Jako úvodní slovo lze použít např. tato slova:

Sešli jsme se ke kající modlitební vigilií uprostřed druhého roku naší diecézní synody a Jubilejního roku celé církve. Vloni jsme vnímali realitu naší diecéze a ptali jsme se: „Mistře, kde bydlíš?“ Mohli jsme se při tom radovat z mnoha požehnání. Narazili jsme při tom také na mnohé bolesti, selhání a hříchy. Chceme se proto nechat inspirovat papežem Františkem, který při pozvání ke kající vigilií před zahájením druhého generálního shromáždění celosvětové synody o synodalitě (1. října 2024) řekl, že tato bohoslužba „je příležitostí obnovit důvěru v církve a vůči církvi, důvěru narušenou našimi chybami a hříchy,“ aby náš Mistr mohl „začít hojit rány, které nepřestávají krváčet“.

V dokumentu *Mistře, kde bydlíš?* byly zmíněny některé rány, nedostatky či situace, které lidé v diecézi vnímají jako něco, co nám brání být místní církví podle Božího srdce. Některé z nich byly vybrány pro tuto bohoslužbu a budou zde vyznávány zástupně za celou diecézi. Nepůjde tedy o „odprošení za hříchy jiných“, ale o „přiznání, že náležíme k těm, kteří svou nedbalostí nebo činností, jež se stala utrpením pro jiné, nesou za toto zlo spoluzodpovědnost“. Protože: „Jak bychom mohli být věrohodní v misii, kdybychom si neuvědomili a neuznali své chyby a nesklonili se, abychom zahojili rány, které jsme způsobili svými hříchy?“

I my si proto při této vigilií chceme uvědomit Boží blízkost v našem životě, v životě našeho (farního) společenství i v životě celé diecéze. Společně se budeme modlit i rozjímat o tom, kam potřebujeme milosrdného Boha pozvat. Společně budeme v naději prosit za sebe samé, za naše (farní) společenství i za celou diecézi s očima upřenými na Ježíše jako Cestu našeho života. Vždyť „naděje neklame, protože Boží láska je nám vylita do srdce skrze Ducha svatého, který nám byl dán.“⁶

Modleme se:

Bože, náš milosrdný Otče, ty nikdy neopouštíš svůj lid.

Procházíš s námi vším, co prožíváme,
a bez podmínek miluješ každého člověka.

Naplnuj nás svým Duchem, abychom na společné synodní cestě
v lásce naslouchali jedni druhým,
odvážně odkrývali Ježíšovu pravdu
a s nadějí se vydávali po cestách života.

O to prosíme skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Maria, průvodkyně na cestě, oroduj za nás!

II. Čtení Božího slova

Čtení z 1. listu Janova (srov. 1 Jan 4,7-21)

Milování, milujme se navzájem, protože láska je z Boha, a každý, kdo miluje, je zrozen z Boha a poznává Boha. Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska. Když se milujeme navzájem, Bůh zůstává v nás a jeho láska je v nás přivedena k dokonalosti. Že zůstáváme v něm, a on v nás, poznáváme podle toho, že jsme od něho dostali jeho Ducha. Strach nemá v lásce místo, protože dokonalá láska strach vyhání. My milujeme Boha, protože on napřed miloval nás. Kdo nemiluje svého bratra, kterého vidí, nemůže milovat Boha, kterého nevidí. A on nám dal toto přikázání: aby ten, kdo miluje Boha, miloval i svého bratra.⁷

Mezizpěv (Žalm 122)

Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdeme do Hospodinova domu!

A naše nohy již stojí ve tvých branách, Jeruzaléme.

Jeruzalém je zbudován jako město semknuté v jeden celek.

Tam nahoru vystupují kmeny, vzdát Hospodinovu jménu chválu.

Tam jsou postaveny soudné stolce, stolce Davidova domu.

Vyprošujte Jeruzalému pokoj: Kéž v klidu žijí ti, kdo tě milují!

Pro své bratry, pro své druhy: vyhlašuji: „Budiž v tobě pokoj!“

Pro dům Hospodina, našeho Boha, usiluji o tvé dobro.

Evangelium (Lk 18,10-13)

Dva lidé šli do chrámu, aby se modlili; jeden byl farizeus a druhý celník. Farizeus se postavil a modlil se v duchu takto: „Bože, děkuji ti, že nejsem jako ostatní lidé: lupiči, podvodníci, cizoložníci nebo i jako tamhleten celník. Postím se dvakrát za týden, odvádím desátky ze všech svých příjmů.“ Celník však zůstal stát vzadu a neodvažoval se ani pozdvihnout oči k nebi, ale bil se v prsa a říkal: „Bože, buď milostiv mně hříšnému!“ Říkám vám: Celník se vrátil domů ospravedlněn, ne však farizeus. Neboť každý, kdo se povyšuje, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen.

Zamyšlení

Odpuštěním se nezmění minulost, odpuštění nemůže změnit to, co se už stalo. Může však změnit budoucnost a umožnit to, že budeme žít jinak, bez zášti, jízlivosti a pomsty. Budoucnost projasněná odpuštěním se dokáže dívat na minulost jinýma očima, pokojnějšíma, i když ještě zalitýma slzami.⁸

III. Vyznání hříchů a modlitby za odpuštění⁹

*Pro uvedení vyznání hříchů je možné použít např. **Confitemini Domino**¹⁰ nebo jakoukoliv jinou píseň blízkou shromážděnému společenství. Stejně je tomu i u dalších písní.*

*Je vhodné, když z následujících oblastí pastorační rada farnosti nebo jiná skupina připravující tuto vigilií spolu s duchovním správcem farnosti či představeným komunity vybere ty, které se nějak blíže vztahují ke zkušenosti členů místní komunity. Každou z těchto vybraných oblastí pak může při bohoslužbě uvést někdo jiný z místního společenství. Je také možné se v četbě střídat tak, že jeden člen společenství předčítá hlavní názvy jednotlivých bloků, další pak „citace“ z dokumentu Mistře, kde bydlíš (MkB), třetí čte jednotlivá navazující „vyznání“ a čtvrtý předčítá související „modlitby“. Mezi jednotlivými částmi jednoho tématu je vhodné vložit chvilku ticha, po modlitbě je pak vhodné zpívat některý kající verš (např. **Kyrie, kyrie, eleison**).¹¹*

1. Přijetí zodpovědnosti

Citace:

„U mnoha věřících chybí osobní zodpovědnost za duchovní růst a vzdělávání ve víře a také odpovědnost za farní společenství. I ve vztahu k víře převažuje konzumní přístup.“ (MkB č. 37)

Vyznání:

Dobrý Otče, příliš často jsme žili svou víru formálně. Naše farnosti, společenství, rodiny a komunity nebyly místem skutečné bratrské a sesterské lásky, ale jen povrchního setkávání. Nehledali jsme cestu k hlubší víře a osobnímu duchovnímu růstu.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, dej nám do srdce hlubokou touhu zůstat s tebou a nechat se proměňovat. Nauč nás žít opravdové společenství, kde si vzájemně pomáháme na cestě za tebou.

2. Přijetí misijního postoje

Citace:

„Sice se objevují hlasy, že naše organizační struktury neodpovídají naší misijní situaci, ale zároveň nejsme vždy ochotni hledat způsoby, jak této situaci struktury přizpůsobovat.“ (MkB č. 103)

Vyznání:

Dobrý Otče, vyznáváme, že jsme se uzavřeli do svých společenství a nevycházeli vstříc těm, kteří Tě neznají. Často jsme raději zůstali v bezpečí vlastních tradic, než abychom nesli evangelium tam, kde je třeba, a způsobem, kterým dnešní lidé rozumějí.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, nauč nás být církví s otevřenými dveřmi, která doprovází každého, kdo je na cestě k Tobě a hledá Tvoji tvář.

3. Přijetí se navzájem

Citace:

„V diecézi existují významné zátěže či negativní jevy, které mohou velmi oslabovat či zcela zničit propojení mezi vnitřním životem farností a jejich misijním posláním. Patří sem především nedostatečné vzájemné propojení mezi farníky a narušené vztahy mezi kněžími a ostatními věřícími.“ (MkB č. 45; srov. 46)

Vyznání:

Dobrý Otče, vyznáváme, že jsme často nedokázali rozvíjet vztahy nesené důvěrou a respektem. Nechali jsme se ovládnout podezřívavostí, lhostejností a někdy i otevřeným nepřátelstvím vůči druhým. Místo hledání společné cesty jsme se uzavírali do vlastních představ a skupin.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, daruj nám ducha jednoty, citlivého naslouchání a vzájemného porozumění, abychom mohli společně rozlišovat dobré cesty k dnešním lidem a aby se tak naše církev stávala stále jasnějším znamením Tvé lásky.

4. Přijetí mladých lidí

Citace:

„Ve většině farností se nedaří zaujmout mladé lidi a zapojit je do služby a spolurozhodovacích procesů. Domnívají se, že vše nějakým způsobem funguje. Na základě toho nevyužívají možnost a příležitost nahlédnout do interních záležitostí diecéze.“ (MkB č. 36)

Vyznání:

Dobrý Otče, místo naslouchání jsme dávali hotové odpovědi. Místo společného hledání pravdy jsme mladé lidi poučovali. Nechali jsme je odejít, aniž bychom se zajímali o jejich otázky a zápasy.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, otevři naše srdce, abychom mladým lidem dokázali vytvářet prostor pro jejich hledání a připojení se k téže Cestě.

5. Přijetí lidí na okraji

Citace:

„Péče o osoby LGBTQ+ není rozvinuta. Žádné formální pastorační struktury nejsou zaměřeny na pastorační práci v místech poměrně početné romské komunity.“ (MkB č. 50)

Vyznání:

Dobrý Otče, vyznáváme, že jsme často přehlíželi lidi na okraji společnosti, lidi odlišného životního stylu či lidi v jakékoli pro nás nesrozumitelné situaci. Nebyli jsme ochotni naslouchat jejich osobním příběhům, vidět jejich utrpení a přijímat je do našich společenství.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, uč nás vidět každého člověka Tvými očima, být otevření vůči těm, kdo jsou opomíjeni, a hledat způsoby, jak je nechat zakusit Tvé přijetí mezi námi.

6. Přijetí specifických rolí

Citace:

„Kněží jsou často zodpovědní za více farností, což vede k nedostatku času na individuální pastorační péči či k nižší kvalitě pastorační péče. Zatíženost administrativními a technickými úkoly a nezáměrem veřejnosti o jejich službu přivádí některé kněze do krize identity.“ (MkB č. 34)

Vyznání:

Dobrý Otče, vyznáváme, že jsme nedostatečně pečovali o své duchovní pastýře a pastorační asistenty a asistentky. Často jsme od nich očekávali, že zvládnou všechno, ale sami jsme jim nebyli oporou. Nezajímali jsme se o jejich potřeby, jejich radosti ani jejich bolesti.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, pomoz nám vytvářet farnosti, společenství a komunity, kde se všichni věřící vzájemně podporují a společně nesou radosti i starosti své křesťanské služby.

7. Přijetí charismat druhých

Citace:

„V diecézi se vyskytují farnosti (a to malé i velké) charakterizované jak zapojením farníků do nejrůznějších pastoračních služeb i společného rozhodování, tak spíše individuální autoritou faráře bez širšího zapojení ostatních.“ (MkB č. 31)

Vyznání:

Dobrý Otče, neumožnili jsme každému pokřtěnému, aby se podle svých obdarování podílel na životě církve. Přijali jsme přístup, že kněz je hlavním, někdy jediným nositelem aktivit a rozhodnutí, a nežili jsme společnou zodpovědnost za misijní poslání církve.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, nauč nás společně tvořit církev, kde každý podle svého obdarování může přispívat ke společnému poslání a nést odpovědnost za svoji službu.

8. Přijetí pastorační citlivosti

Citace:

„Vyskytují se kritické hlasy, které poukazují na nedostatek jasně konceptce a podpory zejména v oblasti administrativní zátěže a při rozhodování o přesunech kněží, na tvrdou a nekompromisní komunikaci, nedostatečnou podporu... a přílišnou orientací na ekonomickou ziskovost.“ (MkB 54; srov. 63 a 97)

Vyznání:

Dobrý Otče, příliš často jsme dávali organizační efektivitu a starost o rozmnožování majetku na první místo a nebyli jsme dostatečně citliví vůči potřebám konkrétních lidí či míst, a někdy jsme tak ztratili smysl pro to, co je skutečně důležité – přivádět lidi k Tobě.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, nauč nás vidět organizační struktury jako prostředek a majetek jako dar, který má sloužit Tvému království, ne jako smysl naší služby.

9. Přijetí transparentnosti

Citace:

„Jako zásadní problém u mnoha farností se objevuje nedostatek transparentnosti a informovanosti o hospodaření.“ (MkB č. 101a; srov. 54)

Vyznání:

Dobrý Otče, nejsme někdy dostatečně otevření v tom, jak nakládáme s prostředky, které nám lidé svěřují. Zvykli jsme si na způsoby správy, které neumožňují dostatečnou kontrolu a zapojení věřících.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, ved' nás k větší otevřenosti a poctivosti v tom, jak spravujeme dary, které jsme dostali. Dej nám odvahu rozvíjet vzájemnou důvěru skrze transparentnost.

10. Přijetí rozhodnutí

Citace:

„Výstupy předchozích synodálních procesů byly spíše nereálnými přáními, než že by vycházely z reálných možností a odpovídaly počtu a kvalitě lidských zdrojů. Výsledkem pak mnohdy bylo zklamání z nenaplněných očekávání.“ (MkB č. 107)

Vyznání:

Dobrý Otče, slibovali jsme změny, ale často jsme nedokázali připravit cestu k jejich uskutečnění. Zklamali jsme tak naděje těch, kteří do těchto procesů vkládali svou důvěru.

Modlitba:

Kriste, Cesto, po které toužíme jít, nauč nás být věrní ve slovech i skutcích, abychom se nebáli uskutečnit to, k čemu nás voláš.

IV. Závěrečná modlitba

*Vyznání vin je možné zakončit modlitební písní, např. **Nadate turbe**¹² nebo jinou vhodnou skladbou.*

Úvodní slovo k závěrečné části bohoslužby: *(těmito nebo podobnými slovy)*

(V menších společenstvích je možné na tomto místě pozvat ke spontánní společné modlitbě.)

Vyznání vin, která právě zazněla, inspirovaná reflexí pastorační situace v plzeňské diecézi (a v naší farnosti / komunitě), nejsou jen slovy, ale výzvou k obrácení a proměně. Prosme proto ještě jednou slovy papeže Františka, aby nám Bůh odpustil naše selhání a dal nám sílu kráčet cestou obnovy.

Modlitba papeže Františka na závěr kající vigilie¹³

Otče, shromáždili jsme se zde s vědomím,
že potřebujeme tvůj láskyplný pohled.

Naše ruce jsou prázdné,
jen ty je můžeš naplnit svým milosrdenstvím.

Prosíme tě o odpuštění všech našich hříchů.

Pomoz nám obnovit tvou tvář,
kterou jsme znetvořili svou nevěrností.

Se zahanbením prosíme o odpuštění ty,
kteří byli našimi hříchy zraněni.

Dej nám odvahu k upřímnému pokání,
které promění naše srdce.

Vzýváme Ducha svatého,
aby naplnil svou milostí srdce,
která jsi stvořil v Kristu Ježíši, našem Pánu.

Všichni prosíme o odpuštění, všichni jsme hříšníci,
ale všichni máme naději ve tvé lásce.

Amen.

V. Pozdravení pokoje

Nyní se spojme ve společné modlitbě,
jak nás naučil náš Pán, Ježíš Kristus:

Otče náš...

Uvedení k pozdravení pokoje: *(těmito či podobnými slovy)*

Papež František ve své reflexi o farizeovi a celníkovi při kající vigílii v Římě řekl: „V modlitbě *Adsumus*, kterou uvedeme zítřejší slavení synody, říkáme: ‚Jsem zde, zatížen obrovským množstvím našich hříchů.‘ A my bychom nechtěli, aby toto břemeno zpomalilo cestu Božího království v dějinách. Udělali jsme svůj díl práce, i když to doprovázely i mnohé naše chyby. Pokračujeme v misii, jak jen můžeme; nyní se však obracíme k vám, mladí lidé, kteří čekáte na naše svědectví, a prosíme vás také o odpuštění, pokud jsme nebyli věrohodnými svědky.“

Jménem biskupa Tomáše, jménem všech kněží, jáhnů a pastoračních spolupracovníků a spolupracovnic plzeňské diecéze, prosíme proto nyní i vás, všechny zde shromážděné, a skrze vás i všechny lidi patřící do našeho (farního) společenství a žijící v naší farnosti a v celé diecézi:

- Prosíme, můžete-li, odpuště.
- Prosíme, chcete-li, odvažte se nové důvěry.
- Prosíme, důvěřujete-li, darujte novou šanci.
- Prosíme, pokračujte spolu s námi ve společné cestě v naší diecézi.

Zůstaneme nyní chvíli v tichosti, abychom si poté, kdo budete chtít, mohli navzájem darovat pozdravení pokoje... *(chvilka ticha, případně tiché hudby)*

Na znamení naší společné ochoty odpustit, důvěřovat, darovat novou šanci a pokračovat na společné cestě – **darujme si navzájem pozdravení pokoje...**

(Zde je vhodné nechat dostatek času na pozdravení pokoje, při kterém vystoupí lidé ze svých lavic či svých míst a dopřejí si chvíli pro vyjádření daru pokoje podáním ruky, objetím, zamáváním apod.)

*Tato chvíle může být ukončena vhodnou písní, např. **Magnificat**.¹⁴*

VI. Závěrečné požehnání

Zde je vhodné vložit nějaké spontánně vytvořené povzbudivé slovo na rozloučenou...

Skloňte se před Bohem a přijměte požehnání:

- Otec, který nás naplňuje svým Duchem, abychom mohli společně žít v Kristu Ježíši, kéž nám na naší společné cestě žehná, abychom byli také jeho odvážnými misionáři.
- Otec, který nás naplňuje svým Duchem, abychom mohli společně slavit svátosti Ježíše Krista, kéž nám na naší společné cestě žehná, abychom se také sami stávali znamením naděje.
- Otec, který nás naplňuje svým Duchem, abychom žili společně podle příkladu chudého Krista, kéž nám na naší společné cestě žehná, abychom i my objevili chudobu jako pramen bohatství.

Požehnej vás všemohoucí a milosrdný Bůh Otec i Syn i Duch svatý. Amen.

*Na závěr je možné zpívat vhodnou píseň, např. **Ubi caritas**¹⁵ nebo **Ó chudobo, prameni bohatství**.¹⁶*

Poznámky a odkazy

¹ Tyto podklady, které zpracoval synodní tým plzeňské diecéze, byly schváleny biskupem Tomášem 22. 2. 2025.

² Závěrečný dokument I. etapy diecézní synody Diecéze plzeňské *Mistře, kde bydlíš?* (viz synoda.bip.cz/dokument)

³ Závěrečný dokument synody o synodalitě *Pro církev synodální* (viz www.synoda.bip.cz/SoS)

⁴ Papež František na kající liturgii (www.cirkev.cz); citáty z komentáře k liturgii: [ITA Celebrazione penitenziale.pdf](#)

⁵ www.taize.fr/spip.php?page=chant&song=506&lang=cs

⁶ Řím 5,1-2.5

⁷ Vybráno z 1 Jan 4, 7–21

⁸ František, bula k vyhlášení Jubilejního roku 2025 *Spes non confundit*, č. 23. Reflexe papeže Františka z kající vigilie 1. 9. 2024 je v českém překladu dostupná na [PODCAST - Papežova kající reflexe na počátku synody - Vatican News](#).

⁹ Citace jsou převzaty z dokumentu *Mistře, kde bydlíš?* (viz synoda.bip.cz/dokument); vyznání a modlitby je možné si přizpůsobit podle vlastní situace.

¹⁰ www.taize.fr/spip.php?page=chant&song=312&lang=cs

¹¹ www.taize.fr/spip.php?page=chant&song=359&lang=cs

¹² www.taize.fr/spip.php?page=chant&song=483&lang=cs

¹³ Zdroj překladu: [PODCAST - Papežova kající reflexe na počátku synody - Vatican News](#); překlad byl mírně upraven s přihlédnutím k originálu a překladům do dalších jazyků zde: [Celebrazione penitenziale \(1° ottobre 2024\) | Francesco](#)

¹⁴ www.taize.fr/spip.php?page=chant&song=465&lang=cs

¹⁵ www.taize.fr/spip.php?page=chant&song=503&lang=cs

¹⁶ synoda.bip.cz/include/stahnout_soubor.php?soubor=6355